

- określonych przez LGD i zamieszczonych na jej stronie internetowej, w terminie wskazanym w § 5 ust. 1 pkt 16 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
- 4) nierealizowania zobowiązania, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 10 - koszty danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%, z zastrzeżeniem pkt 5;
 - 5) nierealizowania zobowiązania, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 10, w odniesieniu do płatności realizowanych z wyodrębnionego rachunku bankowego Beneficjenta, przeznaczonego wyłącznie do obsługi zaliczki¹⁾⁶⁾/wyprzedzającego finansowania¹⁾⁹⁾ - koszty danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%;
 - 6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli i wizyt związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona - również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
 - 7) nieutworzenia do dnia złożenia wniosku o płatność końcową miejsc pracy, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 5 – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona - również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
 - 8) niezatrudnienia do dnia złożenia wniosku o płatność końcową osób z grupy defaworyzowanej, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 7 - następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona - również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
 - 9) nieprzekazywania i nieudostępniania Zarządowi Województwa, LGD²⁴⁾ oraz innym uprawnionym podmiotom danych związanych z operacją, w terminie wynikającym z wezwania do przekazania tych danych, kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 0,5% tej kwoty;
 - 10) niedotrzymania terminu, o którym mowa w § 6 ust. 1, kwotę pomocy dla danego postępowania pomniejsza się o 0,1% za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 2% kwoty pomocy wynikającej z danego postępowania.
 - 11) niezłożenia dokumentacji z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego najpóźniej na drugie wezwanie do usunięcia braków we wniosku o płatność, koszty tego postępowania uznaje się za koszty niekwalifikowalne.
11. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty poniesione koszty ogólne będą uwzględnione w wysokości nie wyższej niż określone w umowie dla poszczególnych pozycji wskazanych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.
 12. W przypadku, gdy wnioskowana przez Beneficjenta we wniosku o płatność kwota pomocy jest wyższa o więcej niż 10% od kwoty obliczonej przez Zarząd Województwa na podstawie prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych, kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą wnioskowaną a kwotą obliczoną na podstawie prawidłowo poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Pomniejszenie nie ma zastosowania, jeżeli Beneficjent udowodni, że nie ponosi winy za włączenie niekwalifikującej się kwoty do kwoty pomocy wnioskowanej we wniosku o płatność.²⁸⁾
 13. Jeżeli ogólna ocena wniosku prowadzi do ustalenia przez Zarząd Województwa poważnej niezgodności albo, jeżeli ustalono, że Beneficjent przedstawił fałszywe dowody w celu otrzymania pomocy lub w wyniku zaniedbania nie dostarczył niezbędnych informacji, odmawia się wypłaty pomocy lub pomoc podlega zwrotowi w całości. Beneficjent zostaje

²⁸ Art. 63 ust. 1 rozporządzenia nr 809/2014.

dotatkowo wykluczony z takiego samego środka lub rodzaju operacji w roku kalendarzowym, w którym stwierdzono niezgodność oraz w kolejnym roku kalendarzowym.²⁹⁾

14. Płatność końcowa jest dokonywana pod warunkiem złożenia przez Beneficjenta w Urzędzie Marszałkowskim poprawnego i kompletnego sprawozdania z realizacji biznesplanu wraz z wnioskiem o płatność końcową.¹¹⁾
15. W przypadku, gdy w wyniku przeprowadzenia oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, o której mowa w § 6, Zarząd Województwa stwierdzi, że Beneficjent naruszył przepisy ustawy pzp, na etapie wniosku o płatność:
 - 1) zostanie zastosowana kara administracyjna stosownie do załącznika nr 3 albo nr 3a do umowy – jeżeli przed dniem 18 stycznia 2017 r. zostało przekazane do wykonawcy lub zostało upublicznione w inny sposób zapytanie ofertowe dotyczące udzielenia zamówienia publicznego obejmującego koszty kwalifikowalne objęte umową lub została zawarta umowa o udzielenie zamówienia publicznego obejmującego te koszty, albo
 - 2) zostanie zastosowana kara administracyjna zgodnie z zasadami i w wysokości, określonymi odpowiednio w § 7 rozporządzenia w sprawie konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców i załączniku nr 1 do tego rozporządzenia – jeżeli przed dniem 18 stycznia 2017 r. nie zostało przekazane do wykonawcy lub nie zostało upublicznione w inny sposób zapytanie ofertowe dotyczące udzielenia zamówienia publicznego obejmującego koszty kwalifikowalne objęte umową lub nie została zawarta umowa o udzielenie zamówienia publicznego obejmującego te koszty.
16. W przypadku nieprzeprowadzenia postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, albo przeprowadzenia tego postępowania niezgodnie z zasadami określonymi w art. 43a ustawy i w rozporządzeniu w sprawie konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców oraz , w art. 10 ust. 3 ustawy o zmianie ustawy²³⁾ lub niedokonania zakupu przedmiotu operacji zgodnie z wybraną ofertą – kwotę pomocy do wypłaty ustala się z uwzględnieniem kary administracyjnej nałożonej zgodnie z zasadami określonymi odpowiednio w § 7 rozporządzenia w sprawie konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców i w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia.
17. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany przez Beneficjenta/każdy z podmiotów wspólnie realizujących operację¹⁾ w:
 - 1) zaświadczeniu z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, wskazującym numer rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo - kredytową albo
 - 2) kopii umowy z bankiem lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową na prowadzenie rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, lub części tej umowy, pod warunkiem, że ta część będzie zawierać dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych; albo
 - 3) oświadczeniu Beneficjenta o numerze rachunku bankowego prowadzonego przez bank lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, na który mają być przekazane środki finansowe, albo
 - 4) innym dokumencie z banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej świadczącym o aktualnym numerze rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, pod warunkiem, że będzie on zawierał dane niezbędne do dokonania przelewu środków finansowych,
- stanowiącym załącznik do wniosku o przyznanie pomocy, w przypadku gdy Beneficjent

²⁹⁾ Art. 35 ust. 5 i 6 rozporządzenia nr 640/2014.

- ubiegał się o wypłatę zaliczki na realizację operacji/wyprzedzającego finansowania¹⁾⁶⁾⁹⁾ lub do wniosku Beneficjenta o zaliczkę składanego po zawarciu umowy¹⁾⁶⁾ lub do wniosku o płatność.
18. Przedkładana informacja o numerze rachunku bankowego musi zawierać co najmniej: imię i nazwisko/pełną nazwę Beneficjenta, bądź jego cesjonariusza, nazwę banku, w którym prowadzony jest rachunek bankowy, numer oddziału oraz nazwę miejscowości, w której znajduje się siedziba oddziału banku oraz numer rachunku bankowego w standardzie NRB, a w przypadku składania oświadczenia Beneficjenta podpis składającego oświadczenie.
19. W przypadku gdy pomoc/zaliczka¹⁾⁶⁾/wyprzedzające finansowanie¹⁾⁹⁾ została(-ło) przyznane na operację w zakresie wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR, pomoc/zaliczka¹⁾⁶⁾/ wyprzedzające finansowanie¹⁾⁹⁾ wypłacana(-)e jest na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 17, każdego z podmiotów wspólnie realizujących operację, będącego stroną porozumienia, o którym mowa w § 1 pkt 13.¹⁾
20. W przypadku zmiany numeru rachunku bankowego, Beneficjent/ podmiot wspólnie realizujący operację¹⁾ jest zobowiązany niezwłocznie przedłożyć Zarządowi Województwa jeden z dokumentów, o których mowa w ust. 17, zawierający aktualną informację o numerze rachunku, jednak nie później niż wraz z wnioskiem o płatność składanym bezpośrednio po zmianie numeru rachunku bankowego.

§ 11 Oświadczenia Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:
- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznawanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych²⁰⁾;
 - 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
 - 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy na podstawie przepisów rozporządzenia nr 640/2014;
 - 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Zarządu Województwa o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
 - 5) w przewidzianym we wniosku o przyznanie pomocy terminie, realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych.
2. Beneficjent³⁰⁾ dołącza do umowy oświadczenie:
- 1) małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy/o niepozostawaniu w związku małżeńskim/ o ustanowionej małżeńskiej rozdzielności majątkowej;¹⁾
 - 2) współwłaściciela albo współwłaścicieli gospodarstwa rolnego albo przedsiębiorstwa, a w przypadku gdy współwłaścicielem albo współwłaścicielami gospodarstwa rolnego albo przedsiębiorstwa są osoby fizyczne również ich małżonków o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy/o niepozostawaniu w związku małżeńskim/ o ustanowionej małżeńskiej

³⁰⁾ Dotyczy osób fizycznych oraz wspólników spółek cywilnych będących osobami fizycznymi.

rozdzielności majątkowej.¹⁾

§ 12 **Wypowiedzenie umowy**

1. Wypowiedzenie umowy następuje w przypadku:
 - 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji do końca terminu na złożenie wniosku o płatność;
 - 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji określonych w § 3 ust. 3, w terminie wskazanym w § 3 ust. 7 pkt 5;
 - 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w określonym w umowie terminie, z zastrzeżeniem § 8 ust. 3 i 4;
 - 4) niezłożenia przez Beneficjenta informacji monitorującej z realizacji biznesplanu, w określonym w umowie terminie, z zastrzeżeniem § 8 ust. 3;
 - 5) odstąpienia przez Beneficjenta:
 - a) od realizacji operacji, lub
 - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy, z zastrzeżeniem § 13 ust. 1 i 2;
 - 6) odmowy wypłaty całości pomocy na podstawie przesłanek określonych w § 10 ust. 6;
 - 7) stwierdzenia, w trakcie realizacji operacji lub w okresie, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 i 9, nieprawidłowości³¹⁾ związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub niespełnienia warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 8 lit. d–e lub § 10 ust. 1;
 - 8) wykluczenia Beneficjenta z otrzymywania pomocy, o którym mowa w art. 35 ust. 5 lub 6 rozporządzenia nr 640/2014;
 - 9) orzeczenia wobec Beneficjenta zakazu dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
 - 10) złożenia przez beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie pisemnego wniosku o rozwiązanie umowy.

§ 13 **Zwrot wypłaconej pomocy**

1. Zarząd Województwa żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z przepisami ustawy, rozporządzenia oraz umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:³²⁾
 - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 12;
 - 2) niespełniania przez Beneficjenta co najmniej jednego ze zobowiązań określonych umową, w tym dotyczących:
 - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego

³¹ W rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013.

³² Zgodnie z przepisami ustawy.

- kosztu przed dniem zawarcia umowy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, które mogą być ponoszone od dnia 1 stycznia 2014 roku, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem zawarcia umowy,
- b) niefinansowania kosztów kwalifikowalnych operacji z innych środków publicznych, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z innych środków publicznych²⁰⁾,
 - c) utrzymania utworzonych miejsc pracy przez okres, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 lub pkt 9, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy,
 - d) utrzymania utworzonych miejsc pracy w wymiarze etatów, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 lit. c lub pkt 9 lit. c, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy,
 - e) zatrudnienia osoby/osób¹⁾ z grupy defaworyzowanej, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy,
 - f) nieosiągania zysków z operacji, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 20, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy,
 - g) nienaruszenia ograniczeń lub warunków w zakresie:
 - przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania,
 - sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą, przy czym w takich przypadkach kwoty nienależnie wypłacone odzyskiwane są w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymagań w trakcie realizacji operacji oraz w okresie, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 i 9;
 - h) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym, że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
 - i) umożliwienia przeprowadzenia kontroli i wizyt związanych z przyznaną pomocą w okresie 5 lat od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej, przy czym w takim przypadku pomoc podlega zwrotowi w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli lub wizyty uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli lub wizyty,
 - j) osiągnięcia co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 100% wypłaconej kwoty pomocy,¹¹⁾
 - k) złożenia w terminie informacji, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 21, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 0,5 % wypłaconej kwoty pomocy,
 - l) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji Programu w okresie 5 lat od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 lit. i, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,
 - m) zapewnienia trwałości operacji, zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013 w okresie o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 i 9, przy czym w takim przypadku kwoty nienależnie wypłacone odzyskiwane są w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie;
- 3) innych władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń

- sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi, przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy.
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
 - 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 10 ust. 1, lub
 - 2) jeżeli uzyskał zwolnienie, o którym mowa w § 16 ust. 1.
 3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
 4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta wyznaczonym w piśmie powiadamiającym o konieczności zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.
 5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia pisma powiadamiającego o konieczności zwrotu środków, a po upływie tego terminu – do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
 6. Zaliczka:¹⁾⁶⁾
 - 1) wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem;
 - 2) pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości,
- podlega zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania zaliczki, w terminie 14 dni od dnia doręczenia Beneficjentowi wezwania do jej zwrotu.
 7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6 podlega odpowiednio ta część zaliczki, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.¹⁾⁶⁾
 8. Wyprzedzające finansowanie:¹⁾⁹⁾
 - 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;
 - 2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości,
podlega zwrotowi przez Beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania wyprzedzającego finansowania, w terminie 14 dni od dnia doręczenia Beneficjentowi wezwania do jego zwrotu.
 9. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 8, podlega odpowiednio ta część wyprzedzającego finansowania, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.¹⁾⁹⁾
 10. Zwrotu środków, o których mowa w ust. 3, ust. 5, ust. 6 i ust. 8 oraz zwrotu odsetek naliczonych od zaliczki¹⁾⁶⁾/wyprzedzającego finansowania¹⁾⁹⁾ Beneficjent dokona na rachunek bankowy Agencji, przeznaczony dla środków odzyskiwanych lub zwróconych przez Beneficjenta w ramach PROW na lata 2014–2020 o numerze **05 1010 1010 0088 2014 9840 0000**. Beneficjent zobligowany do zwrotu środków finansowych w tytule wpłaty podaje numer umowy oraz zaznacza, iż dokonuje zwrotu środków finansowych nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy lub środków finansowych wypłaconych tytułem zaliczki lub wyprzedzającego finansowania w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.

§ 14 Zmiana umowy

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, przy czym zmiana ta nie może powodować:
 - 1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;
 - 2) zmiany celu operacji oraz wskaźników jego realizacji, określonych w § 3 ust. 2 i 3, o ile z umowy nie wynika inaczej;
 - 3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu kosztów kwalifikowalnych operacji z innych środków publicznych²⁰⁾;
 - 4) uwzględnienia, w trakcie realizacji kolejnego etapu operacji, kwoty pomocy niewypłaconej w ramach rozliczenia etapu operacji, jeżeli nie została dokonana zmiana umowy w tym zakresie, o czym mowa w ust. 6 pkt 1;
 - 5) zmniejszenia ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług, określonego w § 5 ust. 1 pkt 4.¹¹⁾
2. Zmiana umowy wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:
 - 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku wskazanym w § 10 ust. 8, z zastrzeżeniem § 10 ust. 7;
 - 2) zmian powstałych przy realizacji operacji o charakterze budowlanym, wynikających z praktycznych rozwiązań realizacji inwestycji, nienaruszających przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r., poz. 290, 961, 1165, 1250 i 2255) i wydanych na ich podstawie decyzji właściwych organów oraz niewpływających na cel i przeznaczenie operacji;
 - 3) zmiany biznesplanu w trakcie jego realizacji.
4. Zmiana biznesplanu, o której mowa w ust. 3 pkt 3 jest dopuszczalna, jeżeli nie wpłynie na osiągnięcie celu operacji oraz wskaźników jego realizacji, określonych w § 3 ust. 3 oraz osiągnięcie ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług, określonego w § 5 ust 1 pkt 4.¹¹⁾
5. Zmiana, o której mowa w ust. 4 wymaga każdorazowo poinformowania Zarządu Województwa. Zmianę uznaje się za uzgodnioną, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia poinformowania Zarządu Województwa nie wyrazi on sprzeciwu na proponowane zmiany.
6. Zmiana umowy jest wymagana w szczególności w przypadku:
 - 1) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, związanych ze:³³⁾
 - a) zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, którego zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji została zmniejszona; w przypadku niedotrzymania tego terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie w zakresie etapu, którego dotyczy złożony wniosek o płatność i Zarząd Województwa rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy,
 - b) zwiększeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach jednego z etapów i zmniejszeniem zakresu lub wysokości kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach etapu późniejszego - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, w którym zakres lub wysokość kosztów kwalifikowalnych operacji ma zostać zwiększona; w przypadku niedotrzymania tego terminu, wypłata pomocy zostanie dokonana do wysokości przewidzianej w umowie dla poszczególnych płatności;

³³ Dotyczy operacji, dla których pomoc będzie przekazywana w dwóch płatnościach.

- 2) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, z zastrzeżeniem, że kwota pomocy pozostała do wykorzystania w wyniku zmniejszenia kosztów realizacji poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji nie może stanowić podstawy do wprowadzenia do zestawienia rzeczowo-finansowego operacji dodatkowych zadań finansowanych z wykorzystaniem tej kwoty. Wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność (dotyczącego operacji lub jej etapu, którego zakres ma być zmieniony poprzez aneksowanie umowy); w przypadku niedotrzymania tego terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Zarząd Województwa rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 3) zmiany dotyczącej terminu złożenia wniosku o płatność, z zastrzeżeniem terminów wskazanych w § 10 ust. 1 pkt 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność lub po drugim wezwaniu Zarządu Województwa, o którym mowa w § 8 ust. 3. Zarząd Województwa może nie rozpatrzeć wniosku Beneficjenta o zmianę umowy złożonego bez zachowania tego terminu;
- 4) zmiany dotyczącej wykazu działek ewidencyjnych, na których realizowane są w ramach operacji inwestycje trwale związane z nieruchomością – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej w dniu złożenia wniosku o płatność końcową, jeżeli operacja realizowana była w jednym etapie, lub w dniu złożenia wniosku o płatność w ramach etapu, w ramach którego została dokonana zmiana działek, na których realizowane są w ramach operacji inwestycje trwale związane z nieruchomością; w przypadku niedotrzymania tego terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Zarząd Województwa rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
- 5) kiedy ocena przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie określonym w § 6 lub ocena przeprowadzonego postępowania w sprawie wyboru przez Beneficjenta wykonawcy danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji w trybie określonym w § 7 powoduje zmniejszenie kwoty pomocy, określonej w § 4 ust. 1, pod warunkiem, że to zmniejszenie nie byłoby wynikiem uchybień w zakresie stosowania kar administracyjnych określonych odpowiednio w załączniku nr 3 lub 3a do umowy albo w § 7 rozporządzenia w sprawie konkurencyjnego trybu wyboru wykonawców i załączniku nr 1 lub nr 2 do tego rozporządzenia;:
- 6) udzielenia Beneficjentowi zaliczki na realizację operacji, jeżeli na wniosek Beneficjenta po zawarciu umowy Beneficjent będzie ubiegał się o jej wypłatę. Stosowny wniosek Beneficjent składa w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy.¹⁾⁶⁾ Postanowienia § 17 ust. 8–14 stosuje się odpowiednio;
- 7) zmiany umowy w zakresie postanowienia § 4 ust. 6, gdy przyznano wyprzedzające finansowanie, a w wyniku zawarcia umowy zmieniającej postanowienia § 4 ust. 1 zmniejszeniu ulegnie kwota przyznanej pomocy. Postanowienia § 13 ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio.¹⁾⁹⁾
7. Złożony przez Beneficjenta wniosek o zmianę umowy będzie podlegał rozpatrzeniu, jeżeli wraz z wnioskiem zostanie złożona opinia organu decyzyjnego LGD potwierdzająca, że wnioskowana przez Beneficjenta zmiana jest zgodna z LSR oraz kryteriami wyboru operacji stosowanymi przy wyborze tej operacji do finansowania/ kryteriami, w oparciu o które dokonano wyboru operacji własnej LGD¹⁾.
8. Zarząd Województwa rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy. Wezwanie przez Zarząd Województwa Beneficjenta do wykonania określonych czynności w toku postępowania o zmianę umowy, wydłuża

termin rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy o czas wykonania przez Beneficjenta tych czynności.

9. Zawarcie aneksu do umowy w wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy nie wymaga osobistego stawiennictwa Beneficjenta w Urzędzie Marszałkowskim i może zostać dokonane poprzez korespondencyjny obieg dokumentów w przypadku, gdy zmiana umowy nie skutkuje obowiązkiem złożenia zabezpieczenia, o którym mowa w § 17 ust. 8. Postanowienia § 17 ust. 9 i 10 stosuje się odpowiednio.

§ 15

Nabywca/ następca prawny Beneficjenta ¹⁾²⁴⁾

1. Na warunkach określonych w ustawie i rozporządzeniu, Zarząd Województwa może w trakcie realizacji operacji, o której mowa w § 3 ust. 1 umowy, przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego Beneficjenta albo jego części.
2. W przypadku, gdy umowa dotyczy operacji realizowanej w zakresie wspierania współpracy pomiędzy podmiotami wspólnie realizującymi operację, pomoc może być przyznana następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy całości lub części przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego Beneficjenta, jeżeli zgodę na to wyrażą na piśmie pozostałe podmioty wspólnie realizujące operację i zostanie zawarte porozumienie zmieniające.
3. W przypadku zaistnienia w okresie, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 8 i 9 uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Zarządu Województwa o wyrażenie zgody na:
 - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa lub ich części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji albo połączenie lub podział lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy i przejmie zobowiązania dotychczasowego Beneficjenta;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 8 lit. a lub pkt 9 lit a i d, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych w połączeniu z modernizacją budynków lub budowli w całości lub części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celów i zakresu operacji.
4. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 3, w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
5. Zarząd Województwa może wyrazić zgodę na:
 - 1) zbycie gospodarstwa rolnego lub przedsiębiorstwa lub ich części lub połączenie lub podział lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli:
 - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz zobowiąże się do przejścia obowiązków związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,
 - b) w wyniku przeniesienia praw własności albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w Programie, przepisom rozporządzenia nr 1305/2013, ustawy, rozporządzenia i postanowieniom umowy;
 - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 3 pkt 2, jeżeli:
 - a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr,

- wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych w połączeniu z modernizacją budynków lub budowli, nie naruszy celów i zakresu operacji, określonych w Programie, rozporządzeniu oraz postanowieniach umowy,
- b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,
 - c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Zarząd Województwa terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostaną naruszone cele i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych;
- 3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:
- a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków dotychczasowego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,
 - b) w wyniku przeniesienia własności albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
 - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w Programie, przepisom rozporządzenia nr 1305/2013, ustawy, rozporządzenia i postanowieniom umowy.
6. Zarząd Województwa, po rozpatrzeniu pisma Beneficjenta, o którym mowa w ust. 4, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie zmian postanowień umowy.
7. Beneficjent albo nabywca albo następca prawny, stosownie do zakresu zdarzenia, zobowiązany jest niezwłocznie po dokonaniu czynności, o których mowa w ust. 3, albo w wyznaczonym przez Zarząd Województwa terminie, złożyć w Zarządzie Województwa niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
- 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego lub jego części lub przedsiębiorstwa lub jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji), lub przekształcenie lub połączenie lub podział Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;
 - 2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaną Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy przyznania pomocy zawartej z Beneficjentem;
 - 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
 - 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 5;
 - na podstawie których Zarząd Województwa wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.
8. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 5, Zarząd Województwa ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie gospodarstwa rolnego lub jego części lub przedsiębiorstwa lub jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego gospodarstwa lub przedsiębiorstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013.

9. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej, bez zmiany podmiotowej po stronie Beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, postanowienia ust. 1-8 nie mają zastosowania. Beneficjent jest zobowiązany do poinformowania Zarządu Województwa na piśmie o planowanej zmianie oraz do przedłożenia po jej dokonaniu dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej.

§ 16

Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności

1. W przypadku niewykonania co najmniej jednego ze zobowiązań, o których mowa w § 5, § 8 ust. 1 i 2 oraz § 10 ust. 1, z powodu zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, określonych w przepisach unijnych,³⁴⁾ Beneficjent może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Zarząd Województwa z wykonania tego zobowiązania lub za zgodą Zarządu Województwa zmianie może ulec termin jego wykonania.
2. W przypadku operacji realizowanych w zakresie wspierania współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą na obszarze wiejskim objętym LSR, zwolnienie ze zobowiązania/ zobowiązań lub zmiana terminu wykonania zobowiązania/ zobowiązań, o którym/o których mowa w ust. 1, jest możliwe tylko w odniesieniu do tej strony porozumienia, co do której zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 1, o ile okoliczności te nie zaistniały w odniesieniu do wszystkich stron porozumienia¹⁾.
3. W sprawie zwolnienia z wykonania któregośkolwiek ze zobowiązań lub zmiany terminu wykonania zobowiązań, o których mowa w ust. 1, Beneficjent składa w Urzędzie Marszałkowskim wniosek, zawierający opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać czynności złożenia takiego wniosku.

§ 17

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Zarząd Województwa wraz ze wzorem umowy, podpisywany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Urzędu Marszałkowskiego i złożony w Urzędzie Marszałkowskim w dniu zawarcia umowy.
2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Zarząd Województwa zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Zarząd Województwa zwraca Beneficjentowi niezwłocznie weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
 - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
 - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
 - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 13.

³⁴ Art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1306/2013 oraz art. 4 rozporządzenia nr 640/2014.

4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w Urzędzie Marszałkowskim w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Zarząd Województwa dokonuje zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.
5. W przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano wyprzedzające finansowanie, zabezpieczeniem właściwego jego wydatkowania jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Zarząd Województwa wraz ze wzorem umowy, podpisywany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Urzędu Marszałkowskiego i złożony w Urzędzie Marszałkowskim w dniu zawarcia umowy.¹⁾⁹⁾
6. Zarząd Województwa zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 5, w szczególności w przypadku:¹⁾⁹⁾
 - 1) upływu terminu, na jaki zabezpieczenie zostało udzielone;
 - 2) wypełnienia przez Beneficjenta zabezpieczonych zobowiązań;
 - 3) zwrotu całości otrzymanego wyprzedzającego finansowania wraz z należnymi odsetkami.
7. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w Urzędzie Marszałkowskim w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 6. Po upływie tego terminu Zarząd Województwa dokonuje zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.
8. W przypadku, gdy Beneficjentowi/Beneficjentom¹⁾ przyznano zaliczkę, zabezpieczeniem właściwego jej wydatkowania oraz warunkiem jej wypłaty jest ustanowienie dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki¹⁾⁶⁾, tj.:
 przez Beneficjenta [Beneficjenta Pana/Panią¹⁾]⁵⁾
 - w odniesieniu do wypłaty zaliczki jednorazowo.¹⁾
 [przez Beneficjenta [Beneficjenta Pana/Panią¹⁾]⁵⁾
 - w odniesieniu do transzy zaliczki].¹⁾¹⁸⁾
 Dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki w formie gwarancji winien zostać wystawiony przez instytucje finansowe upoważnione do gwarantowania długu celnego, które zawarły z Agencją umowę o współpracy i w związku z tym posiadają numer nadany w prowadzonym przez Agencję Rejestrze Upoważnionych Gwarantów (RUG) i musi odpowiadać 100 % kwoty zaliczki³⁵⁾, przy czym w przypadku wypłaty zaliczki w transzach zabezpieczenie jest ustanawiane w wysokości odpowiadającej kwocie wypłacanej transzy zaliczki.¹⁾⁶⁾
9. Dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, o którym mowa w ust. 8, musi być zobowiązaniem nieodwołalnym, bezwarunkowym i bezzwłocznym do zapłaty na rzecz Agencji każdej kwoty do maksymalnej wysokości kwoty gwarantowanej na pierwsze pisemne żądanie zawierające oświadczenie Agencji, że Beneficjent nie wywiązał się ze zobowiązań wynikających z uczestnictwa w mechanizmie Wspólnej Polityki Rolnej w ramach Programu, których wykonanie zabezpieczać ma wystawiony dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki.¹⁾⁶⁾
10. Dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki powinien być ustanowiony na czas określony, uwzględniający okres liczony od dnia wystawienia dokumentu potwierdzającego ustanowienie zabezpieczenia zaliczki do dnia wskazanego w umowie jako dzień złożenia wniosku

³⁵ Wysokość zaliczki oraz warunki jej wypłaty, w tym konieczność ustanowienia dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki określa art. 45 ust. 4 i art. 63 rozporządzenia nr 1305/2013 oraz rozporządzenie w sprawie zaliczek.

o płatność oraz okres niezbędny do rozliczenia zaliczki nie krótszy niż 4 miesiące. Ważny dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, odpowiadający 100% kwoty zaliczki, Beneficjent składa najpóźniej 14 dni po podpisaniu umowy, o ile nie został on złożony do dnia podpisania umowy. W przypadku wypłaty zaliczki w transzach, ważny dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki odpowiadający kwocie wypłacanej transzy zaliczki Beneficjent składa najpóźniej 14 dni po podpisaniu umowy lub aneksu do umowy, o ile nie został on złożony do dnia podpisania umowy lub aneksu do umowy.

W przypadku wypłaty kolejnej transzy zaliczki ważny dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki Beneficjent składa wraz z wnioskiem o płatność poprzedzającym wypłatę danej transzy zaliczki.¹⁾⁶⁾

11. W przypadku zaistnienia okoliczności wpływających na wydłużenie terminu rozpatrywania wniosku o płatność, w szczególności wskazanych w § 9 ust. 2–4 i 12, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10, Zarząd Województwa będzie wymagał ustanowienia dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki obejmującego okres umożliwiający całkowite rozliczenie pobranej zaliczki lub jej transzy, w tym niezbędny na uzupełnienie braków formalnych, złożenie wyjaśnień przez Beneficjenta lub uzyskanie dodatkowych wyjaśnień od Beneficjenta, lub gdy zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości, co do możliwości wypłaty pomocy, bądź zaistnieją inne okoliczności skutkujące brakiem możliwości rozliczenia zaliczki/transzy zaliczki przed upływem terminu obowiązywania dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki. W związku z wezwaniem Zarządu Województwa, Beneficjent zobowiązany jest do złożenia dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki nie później niż w terminie do 60 dnia poprzedzającego dzień wygaśnięcia ważności dotychczas obowiązującego dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki. Niedostarczenie przez Beneficjenta nowego dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, stanowi podstawę przystąpienia przez Zarząd Województwa do realizacji uprawnień wynikających z tego dokumentu.¹⁾⁶⁾
12. Dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki wygasa, gdy:¹⁾⁶⁾
 - 1) Agencja, przed upływem terminu jego ważności, nie zgłosiła żądania zapłaty;
 - 2) zrealizowane świadczenia gwaranta osiągną maksymalną kwotę gwarantowaną;
 - 3) przed terminem jego wygaśnięcia nastąpi zwrot przez Zarząd Województwa oryginału przedłożonego przez Beneficjenta dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki.
13. Zarząd Województwa zwraca niezwłocznie Beneficjentowi dokument prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki, w szczególności w przypadku:¹⁾⁶⁾
 - 1) upływu terminu, na jaki zabezpieczenie zostało udzielone;
 - 2) wypełnienia przez Beneficjenta zabezpieczonych zobowiązań;
 - 3) zwolnienia Beneficjenta z zabezpieczonych zobowiązań przed upływem terminu ważności zabezpieczenia;
 - 4) gdy świadczenia dokonywane na podstawie dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki osiągnęły kwotę gwarantowaną;
 - 5) zwrotu całości otrzymanej zaliczki wraz z należnymi odsetkami.
14. Beneficjent po otrzymaniu z Zarządu Województwa dokumentu prawnego zabezpieczenia wydatkowania zaliczki niezwłocznie zwraca go podmiotowi, który wydał ten dokument.

§ 18

Postanowienia w zakresie korespondencji

1. Strony będą porozumiewać się pisemnie we wszelkich sprawach dotyczących realizacji umowy. Korespondencja związana z realizacją umowy przekazywana będzie przez:
 - 1) Beneficjenta na adres:
.....
 - 2) Zarząd Województwa na adres:
.....
(wymienić adres Beneficjenta wraz z imieniem i nazwiskiem/nazwą Beneficjenta/ [adres Beneficjenta wraz z imieniem i nazwiskiem/nazwą Beneficjenta]⁵⁾
2. Strony zobowiązują się do podawania numeru umowy w prowadzonej przez nie korespondencji.
3. Beneficjent jest zobowiązany do niezwłocznego przesyłania do Zarządu Województwa pisemnej informacji o zmianie swoich danych identyfikacyjnych zawartych w umowie. Zmiana ta nie wymaga dokonania zmiany umowy.
4. W przypadku niepowiadomienia Zarządu Województwa przez Beneficjenta o zmianie swoich danych identyfikacyjnych zawartych w umowie, wszelką korespondencję wysyłaną przez Zarząd Województwa zgodnie z posiadanymi danymi Strony uznają za doręczoną.

§ 19

Środki zaskarżenia

1. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Zarządu Województwa prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy wraz z uzasadnieniem w zakresie rozstrzygnięcia Zarządu Województwa dotyczącego: oceny wniosku o płatność, różnicy między wnioskowaną kwotą pomocy a kwotą środków zatwierdzonych do wypłaty, odmowy wypłaty całości albo części pomocy, zaistnienia przesłanek do wypowiedzenia umowy, oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w terminie 21 dni od dnia doręczenia Beneficjentowi pisma o danym rozstrzygnięciu.
2. Szczegółowe zasady dotyczące wnoszenia przez Beneficjenta prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy określa pismo o danym rozstrzygnięciu, przesyłane przez Zarząd Województwa rozpatrujący wnioski Beneficjenta.
3. Zarząd Województwa rozstrzyga w sprawach, o których mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia wniesienia prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy wraz z uzasadnieniem.
4. Beneficjent zobowiązany jest do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień.
5. Jeżeli Beneficjent nie złożył uzupełnień lub wyjaśnień w terminie, o którym mowa w ust. 4, Zarząd Województwa dokonuje rozpatrzenia prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy w oparciu o posiadane dokumenty.
6. Wezwanie Beneficjenta do złożenia uzupełnień lub wyjaśnień wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w ust. 3 do czasu uzyskania tych uzupełnień lub wyjaśnień lub upływu terminu, o którym mowa w ust. 4.
7. Jeżeli w trakcie rozpatrywania prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub przeprowadzenie czynności kontrolnych, termin, o którym mowa w ust. 3 wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania tych wyjaśnień lub opinii lub podpisania lub odmowy podpisania raportu z czynności kontrolnych, o czym Zarząd Województwa informuje Beneficjenta.
8. Termin, o którym mowa w ust. 4 uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego albo złożono w Urzędzie Marszałkowskim.

9. Złożenie prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1 skutkuje pozostawieniem prośby o ponowne rozpatrzenie sprawy bez rozpatrzenia lub skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.
10. Wszystkie spory pomiędzy Zarządem Województwa a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Województwa.

§ 20

Akty prawne mające zastosowanie

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie przepisy:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320 z późn. zm.);
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.);
- 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.);
- 4) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 181 z 20.06.2014, str. 48, z późn. zm.);
- 5) rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1);
- 6) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18, z późn. zm.);
- 7) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.);
- 8) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach

- poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1570 oraz z 2016 r. poz. 1390);
- 9) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2016 r. poz. 380, 585, 1579 i 2255);
 - 10) ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 1512 i 2048);
 - 11) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948, 1984, i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60);
 - 12) ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 349, i 1888, z 2016 r. poz. 337 i 1579 oraz z 2017 r. poz. 5 i 60);
 - 13) ustawy z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. poz. 1130 i z 2016 r. poz. 848);
 - 14) ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255);
 - 15) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. poz. 378 oraz z 2017 r. poz. 5);
 - 16) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 oraz z 2009 r. Nr 59, poz. 489);
 - 17) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie zaliczek w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1857);
 - 18) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922).

§ 21 **Załączniki**

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

- 1) Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo – finansowe operacji;
- 2) Załącznik nr 2 – Wykaz działek ewidencyjnych, na których realizowana będzie operacja trwale związana z nieruchomością;¹⁾
- 3) Załącznik nr 3 – Kary administracyjne za naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych;
- 4) Załącznik nr 3a - Kary administracyjne za naruszenie przepisów o zamówieniach publicznych po wejściu w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1020);
- 5) Załącznik nr 4 – Porozumienie.¹⁾

§ 22

Postanowienia końcowe

1. Umowa została sporządzona w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Beneficjent, a dwa Województwo.
2. Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

.....

.....

.....

Województwo

.....

Beneficjent/[Beneficjenci]⁵⁾

ZESTAWIENIE RZECZOWO – FINANSOWE OPERACJI

Załącznik nr 1 do umowy przyznania pomocy nr z dnia20.....17 r.

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Jedn. Miary	Ilość (liczba)	Koszty kwalifikowane operacji Ogółem	w tym VAT***	Kwota kosztów kwalifikowalnych ogółem, w części dotyczącej inwestycji	Koszty kwalifikowalne operacji I etap			Koszty kwalifikowalne operacji II etap			Numer podmiotu wspólnie wnioskującego
							Ogółem	w tym VAT***	w części dotyczącej inwestycji	Ogółem	w tym VAT***	w części dotyczącej inwestycji	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
I	Koszty kwalifikowalne określone w §17 ust. 1 rozporządzenia, z wyłączeniem kosztów ogólnych:												
A*													
1**													
2**													
...													
Suma A													
B*													
1**													
2**													
...													
Suma B													
C*													
1**													
2**													
...													
Suma C													
Suma I.													
II	Wartość wkładu rzeczowego w formie nieodpłatnej, w tym:												
II.I	Wartość towarów, gruntów lub nieruchomości												
1**													
2**													
...													
Suma II.I													
II.II	Wartość pracy (usług oraz robót budowlanych świadczonych nieodpłatnie)												
1**													
2**													
...													
Suma II.II													
Suma II													
III	Koszty ogólne:												
1**													
2**													
...													
Suma III													
IV	Suma kosztów kwalifikowalnych operacji (I + II + III)												
	w tym koszty												
IV.1	dla podmiotu wspólnie wnioskującego nr												
IV.2	dla podmiotu wspólnie wnioskującego nr												
IV.3	dla podmiotu wspólnie wnioskującego nr												
...													

* zadanie lub grupa zadań realizowanych w ramach operacji

** zadanie lub dostawa/roboata/usługa realizowana w ramach zadania

*** w przypadku podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, dla którego VAT nie będzie kosztem kwalifikowalnym należy wpisać 0,00.

WYKAZ DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH, NA KTÓRYCH REALIZOWANA BĘDZIE OPERACJA TRWALE ZWIĄZANA Z NIERUCHOMOŚCIĄ

Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków			Informacje szczegółowe (m.in. nr elektronicznej księgi wieczystej)
	Województwo	Powiat	Gmina	Nazwa obrębu ewidencyjnego	Nr obrębu ewidencyjnego	Nr działki ewidencyjnej	
1	2	3	4	5	6	7	8

KARY ADMINISTRACYJNE ZA NARUSZENIA PRZEPISÓW O ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

1. Przy ustalaniu wysokości kar administracyjnych za naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych należy brać pod uwagę, z jednej strony, rodzaj lub stopień naruszenia, z drugiej zaś skutki finansowe naruszenia dla wydatków ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
2. Zasadniczo do ustalenia istnienia oraz określenia wielkości szkody należy stosować metodę dyferencyjną, polegającą na porównaniu wysokości rzeczywiście wydatkowanych (lub zakontraktowanych) środków na sfinansowanie zamówienia po zaistnieniu naruszenia ze stanem hipotetycznym, jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło rozpatrywane naruszenie. Innymi słowy, należy uchwycić różnicę pomiędzy wysokością rzeczywistych wydatków ze środków „PROW 2014-2020” po wystąpieniu naruszenia, a hipotetyczną wysokością takich wydatków w sytuacji, gdyby naruszenie nie miało miejsca. Zasadą powinna być konkretyzacja wysokości korekt finansowych. Konkretyzacja ta ma polegać na ustaleniu wysokości szkody na podstawie analizy dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym w szczególności ofert złożonych przez wykonawców. Powyższa analiza winna mieć przede wszystkim na celu indywidualne oszacowanie rozmiaru szkody spowodowanej ujawnionym naruszeniem.
3. W przypadkach, gdy obliczenie konkretnego rozmiaru szkody wywołanej naruszeniem jest trudne, czy wręcz niemożliwe, dla ustalenia wysokości korekty posłużyć się należy metodą wskaźnikową.
Stosując metodę wskaźnikową wysokość kary administracyjnej oblicza się jako iloczyn wskaźnika procentowego nałożonej kary, zgodnie z załączoną tabelą *Wskaźników procentowych stosowanych dla obliczenia, z zastosowaniem metody wskaźnikowej, kary administracyjnej za naruszenia przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 2164 z późn. zm.)*, wskaźnika procentowego współfinansowania ze środków „PROW 2014-2020” i wysokości faktycznych kosztów kwalifikowalnych dla danego zamówienia, według wzoru:

$$W_k = W\% \times W_{kw} \times W_s$$
 gdzie:
 W_k – wysokość kary administracyjnej;
 W_{kw} – wysokość faktycznych kosztów kwalifikowalnych dla danego zamówienia;
 W_s – procentowa wartość dofinansowania ze środków PROW 2014-2020;
 W% – wskaźnik procentowy nałożonej kary.
 W przypadku wykrycia szeregu naruszeń w tym samym postępowaniu w sprawie udzielania zamówienia nie kumuluje się kar. W przypadku wystąpienia kilku naruszeń do ustalenia wysokości kary administracyjnej przyjmuje się najwyższy ze wskaźników procentowych, jakie wg poniższej tabeli zostaną dla tych naruszeń ustalone.
4. W przypadku wystąpienia naruszenia nie ujętego w taryfikatorze a mającego wpływ na wynik tego postępowania, zostanie nałożona korekta w wysokości 100%.